

POLITIET

POLITIDIREKTORATET

10 AUG 2009

JUSTISDEPARTEMENTET	
10 AUG 2009	
SAK.NR.:	200903106
AVD./KONT./BRH.:	LOV/ES/VIL
DDK.NR.:	20
ARKIVKODE:	

Det kongelige justis- og politidepartement
Lovavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres referanse
200903106

Vår referanse
2009/01266-5 008

Dato
06.08.2009

Høring - endringer i reglene om begrunnelse av beslutninger om å nekte anker fremmet

Vi viser til Justisdepartementets høringsbrev av 13. mai 2009 om ovennevnte.

Politidirektoratet har forelagt høringen for utvalgte politidistrikt. Vi har innen fristen mottatt tilbakemelding fra Oslo politidistrikt og Troms politidistrikt, hvorav sistnevnte ikke har merknader til høringen. Høringssvaret fra Oslo politidistrikt er i noen sammenhenger innarbeidet i direktoratets uttalelse. Svarene fra underliggende instanser følger vedlagt i kopi.

Høringen omhandler i stor grad spørsmål som hører inn under påtalemyndighetens ansvarsområde. Politidirektoratet vil gi merknader til følgende:

Etter kjennelse fra Høyesterett i storkammer 19. desember 2008 gjelder det allerede et krav om at lagmannsrettens beslutninger om å nekte anke fremmet etter straffeprosessloven § 321 andre ledd første punktum skal begrunnes. Høyesterett har i sin praksis etter storkammerkjennelsen lagt til grunn at også Høyesteretts ankeutvalg skal begrunne sine beslutninger om å nekte anke fra domfelte fremmet i tilfeller hvor den domfelte er frifunnet i tingretten. Politidirektoratet støtter forslaget om å endre straffeprosessloven slik at begrunnelsesplikten fremgår direkte av loven.

Når det gjelder de administrative og økonomiske konsekvensene uttaler Oslo politidistrikt:

Konsekvensen av lovendringen har vært at politiet har mottatt flere anker fra domfelte....

Ved at flere saker ankes innebærer dette at påtalemyndigheten må bruke mer tid på å begrunne hvorfor en anke bør avvises/ nektet fremmet. Påtalemyndigheten har også det klare inntrykk at flere anker nå slipper gjennom siliingsprosessen med den konsekvens at påtalemyndigheten må bruke mer tid på å prosedere ankesaker... .

Den umiddelbare virkningen av endringen merkes ved at det kommer krav fra høyere påtalemyndighet om begrunnelser i flere saker. I tillegg må påtalejuristene i politiet aktorere flere saker i lagmannsretten. Det vises blant annet til sakene der aktor for Oslo Tingrett blir oppnevnt av Oslo Statsadvokatembeter i henhold til gjeldende regler til å ta ankesaken for lagmannsretten... . Det synes helt nødvendig med en styrking av ressursene for å følge opp denne lovendringen.

Politidirektoratet

Post: Postboks 8051 Dep., 0031 Oslo
Besøk: Hammersborggata 12
Tlf: 23 36 41 00 Faks: 23 36 42 96
E-post: politidirektoratet@politiet.no

Org. nr.: 982 531 950 mva
Bankgiro: 7694.05.02388

Det fremkommer av høringsnotatet at for politi- og lensmannsetaten er de økonomiske konsekvensene av storkammerkjennelsene anslått til 8,2 mill. kr per år. Politidirektoratet, i likhet med Oslo politidistrikt, vil bemerke at det således synes nødvendig med en styrking av ressursene for å følge opp lovendringen.

Med hilsen

Ingelin Killengren

Bente Storruste
Bente Storruste
politiinspektør

Saksbehandler:
Bente Storruste
Tlf: +47 23364223

Vedlegg: 02

POLITIET

Politidirektoratet
v/Bente Storruste
Postboks 8051 Dep
0031 OSLO

MOTTATT

21 JUL 2009

POLITIDIREKTORATET 3	
21 JULI 2009	
Akt.nr: 08-13	Aktkode: 008
Saksnr: 09/1266	Doc.nr: 4

KOPI

Deres referanse

Vår referanse
2009/03993-2 008

Dato
17.07.2009

Høring - endringer i reglene om begrunnelse av beslutninger om å nekte anker fremmet

Generelt om begrunnelse av ankeavslag

At en ankeavvisning nå skal begrunnes har fordeler og ulemper. Av umiddelbare fordeler vil påtalemyndigheten kunne få en bedre rettleiding i forhold til når påtalemyndigheten selv bør anke og når påtalemyndigheten bør avstå fra å anke. Den mest åpenbare ulempen er at dette vil kreve mer ressurser fra påtalemyndigheten.

Det fremgår av høringsbrevet at den samlede belastning for alle forslag er beregnet til en årlig kostnad for Politi- og lensmannsetaten på kr 8,4 millioner.

Begrunnelsen for endringen er vernet som oppstilles i SP. Denne uttalelsen vil ikke berøre de hensyn som ligger i konvensjonen og vurderinger knyttet til om de foreslåtte endringer tilfredsstiller våre konvensjonsforpliktelser.

Anke til siktedes gunst

De tilfeller der siktede anker

Utvidelsen av begrunnelsesplikten som nå er gjennomført ved Høyesteretts avgjørelser gir ingen foranledning til kommentarer herfra. Begrunnelsesplikten blir nå foreslått innarbeidet i lovteksten ved forslaget til lovendring.

Konsekvensen av lovendringen har vært at politiet har mottatt flere anker fra domfelte. Påtalemyndigheten er regelmessig fornøyd med de dommer som angripes. Ved at flere saker ankes innebærer dette at påtalemyndigheten må bruke mer tid på å begrunne hvorfor en anke bør avvises/nektet fremmet.

Påtalemyndigheten har også det klare inntrykk at flere anker nå slipper gjennom siliingsprosessen med den konsekvens at påtalemyndigheten må bruke mer tid på å prosedere ankesaker.

Oslo politidistrikt

Der påtalemyndigheten anker til gunst

En utvidelse av begrunnelsesplikten for også å gjelde der påtalemyndigheten anker til gunst får ingen direkte betydning for resurssituasjonen i påtalemyndigheten. Når påtalemyndigheten anker til gunst vil en slik anke i dag også være velbegrunnet. En begrunnelsesplikt vil heller ikke umiddelbart føre til at påtalemyndigheten vil anke flere saker.

Anke til siktedes ugunst

Det er i forslaget til lovendring ikke lagt opp til begrunnelse for avslag når påtalemyndigheten anker til ugunst for domfelte.

Påtalemyndigheten anker i dag i svært liten grad og oftest når resultatet har vært av en art som man vanskelig kan la stå, av allmennpreventive årsaker eller fordi avgjørelsen vil kunne danne presedens for en rettsstilling påtalemyndigheten ikke ønsker. Slike anker er i dag velbegrunnet fra påtalemyndighetens side og de slippes gjennom i de fleste tilfeller. Unntaksvis blir påtalemyndighetens anker avvist. Det ville da være svært nyttig å få frem hvorfor tre dommere enstemmig er av en annen oppfatning enn den påtalemyndigheten oppgir som grunn(er) for at dommen ankes.

En begrunnelse vil ha betydning for å vurdere anke over avvisningsbeslutningen, men ikke minst som bakgrunn for senere anker fra påtalemyndigheten. Det vil da være mulig å se hvordan ankeinstansen vurderer momentene som danner grunnlag for påtalemyndighetens vurdering.

At bare anke til gunst for domfelte skal begrunnes vil også kunne skape åpning for spesielle pussigheter; Hva dersom hovedanken kommer fra påtalemyndigheten og domfelte inngir motanke? Etter forslaget vil da påtalemyndighetens anke kunne avvises uten begrunnelse og motanken avvises kun ved henvisning til at den er å betrakte som en motanke.

Vi har sett at andre lovregler er tilpasset pedagogiske behov, slik som endring av reglene for kjæremål. At kjæremål nå heter anke blir lettere å forstå for lekfolk. Det må antas at lekfolk vil ha lettere å forstå at alle avvisninger av anke over dom på fengsel må begrunnes.

Påtalemyndigheten er således av den oppfatning at det også bør kreves begrunnelse for avslag når påtalemyndigheten anker til ugunst for domfelte.

Anke av dom uten fengselsstraff

Det er i forslaget til lovendring bare lagt opp til begrunnelse for avslag etter straffeprosessloven § 321, første ledd når "særlige grunner" tilsier det. Forslaget gjengir ingen eksempler på slike "særlige grunner", men ut fra sammenhengen synes det åpenbart at det vises til hensynet til domfeltes rett til å få prøvet en sak to ganger.

Denne bestemmelsen vil omfatte "mengde-sakene" i politiet, særlig trafikksakene. Det er en rekke saker der det i dag inndras førerkort. Førerkort-inndragning var tidligere en administrativ avgjørelse, men er nå overlatt til domstolene. Det er viktig med en enhetlig praksis. Da disse sakene var gjenstand for forvaltningsavgjørelser ble alle avslag begrunnet og enkelttilfeller dannet grunnlag for senere avgjørelser. Påtalemyndigheten er av den oppfatning at de samme hensyn fortsatt er fremtredende. På denne bakgrunn er det ønskelig med begrunnelsesplikt også i disse sakene.

En utvidelse av begrunnelsesplikten etter straffeprosessloven § 321, første ledd vil ikke føre til at påtalemyndigheten vil anke flere saker. Det antas at en begrunnelse i disse sakene vil kunne avskjære anker både fra domfelte og fra påtalemyndigheten.

Økonomiske konsekvenser

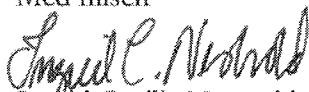
Som nevnt innledningsvis fremgår det av høringsbrevet at den samlede belastning for alle forslag er beregnet til en årlig kostnad for Politi- og lensmannsetaten på kr 8,4 millioner.

Den umiddelbare virkningen av endringen merkes ved at det kommer krav fra høyere påtalemyndighet om begrunnelser i flere saker. I tillegg må påtalejuristene i politiet aktorere flere saker i lagmannsretten. Det vises blant annet til sakene der aktor for Oslo Tingsrett blir oppnevnt av Oslo Statsadvokatembeter i henhold til gjeldende regler til å ta ankesaken for i lagmannsretten.

Oslo politidistrikt er desidert den største leverandør av straffesaker til det norske rettsvesenet. Videre kan det synes som at det forholdsvis er et større antall saker som ankes i Oslo enn ellers i landet. Hvorvidt det er flere domfelte som ønsker å anke saker eller om det er forsvarer som anbefaler anke, har påtalemyndigheten ikke noe synspunkt på.

Det synes helt nødvendig med en styrking av ressursene for å følge opp denne lovendringen.

Med hilsen

Ingrid Cecilie Nestvold
padv

Saksbehandler:
Frank Grimstad Jensen
Tlf: 22 66 92 56

POLITIET

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep
0031 OSLO
Norge

POLITIDIREKTORATET	
20 JULI 2009	
Akt.nr. 08-13	Saksnr. 008
Saksnr. 09/1266	Dok.nr. 3

MOTTATT
20 JUL 2009

KOPI

Deres referanse

Vår referanse

Dato

2009/00987-2.008

17.07.2009

Høring - endringer i reglene om begrunnelse av beslutninger om å nekte anker fremmet

Det vises til høringsnotat med forslag til endringer i reglene om begrunnelse av beslutninger om å nekte anker fremmet.

Troms politidistrikt har ingen bemerkninger til høringsnotatet.

Med hilsen

Astrid Elisabeth Nilsen
Kst politimester

Aase Widding
Kst påtaleleder

Saksbehandler:
Aase Widding
Tlf: 77 69 86 13

Troms politidistrikt

Retts- og påtaleenheten, besøk: Grønnegf. 122
Post: Postboks 6132, 9291 TROMSØ
Tlf: 77 69 85 00 Faks: 77 69 87 54
E-post: post.troms@politiet.no

Org. nr.: 974 769 425
Bankgiro: 7694.05.08033